

www.ketab.ir

سرشناسه: مستشاری، علیرضا، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور: همسفر حج/ علیرضا مستشاری.
مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۲۵۰ ص.: مصور (رنگی).
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۱-۵۳۶-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیا
موضوع: حج -- مسائل متفرقه
موضوع: حج -- خاطرات
شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
رده بندی کنگره: BP۱۸۸/۸/م۵۸۸ ۱۳۹۲
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۵۷
شماره کتابشناسی ملی: ۳۲۶۵۸۶۶

www.ketab.ir

همسفر

مؤلف: علیرضا مستشاری

ناشر: دفتر نشر معارف

وابسته به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۲/۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۸۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۱-۵۳۶-۹

مراکز پخش:

مدیریت پخش دفتر نشر معارف: قم، خیابان شهدا، کوچه ۲۲، شماره ۳، تلفن و نمابر ۳۷۴۰۰۰۴

پاتوق کتاب قم: خیابان شهدا، روبه‌روی دفتر مقام معظم رهبری، تلفن ۳۷۳۵۴۵۱

پاتوق کتاب تهران: خیابان انقلاب، چهارراه کالج، پلاک ۷۱۵، تلفن ۸۸۹۱۱۲۱۲ نمابر ۸۸۸۰۹۳۸۶

فرهنگ و اندیشه قم: ابتدای بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، تلفن ۳۳۹۰۴۴۴۰

پاتوق کتاب شیراز: سی‌متری سینما سعدی، بین چهارراه ذوالانوار و چهارراه مشیر نو، پلاک ۱۵۰، تلفن ۷۱۱۲۳۳۴۶۱۵

پاتوق کتاب مشهد: چهارراه شهدا، خیابان آیت‌الله بهجت (ره)، نبش آیت‌الله بهجت ۷، تلفن ۵۱۱۲۳۲۰۱۱۹

پاتوق کتاب کرمانشاه: چهارراه مدرس، خیابان پزشکان، پلاک ۲۲، تلفن ۸۳۱۷۳۳۸۴۱۱

نشانی الکترونیکی: Email: info@ketabroom.ir

پایگاه اینترنتی: www.ketabroom.ir

تمام حقوق محفوظ است

فهرست مطالب

۱۵.....	پیشگفتار
۱۷.....	مقدمه

بخش اول: معارف حج

۲۳.....	فصل اول: در مدینه منوره
۲۵.....	گفتار ۱: دعا
۲۶.....	شرط اول استجابت دعا
۲۶.....	شرط دوم استجابت دعا
۲۹.....	شرط سوم استجابت دعا
۳۶.....	نکات مهم درباره دعا
۴۲.....	گفتار ۲: پیامبر ﷺ در قرآن
۴۲.....	وظایف پیامبر ﷺ
۴۳.....	عملکرد رسول خدا ﷺ
۴۶.....	وظایف مردم
۴۸.....	عملکرد مردم
۵۱.....	گفتار ۳: امامت (شرح حدیث منزلت)
۵۳.....	حکایت موسی و هارون علیهما السلام و شباهت امام علی علیه السلام با هارون
۵۶.....	شباهت اول: امکان انکار از سوی مخالفان
۵۷.....	شباهت دوم: نص بر خلافت
۵۸.....	شباهت سوم: مقام وزارت

- شباہت چہارم: برادری ۵۸
- شباہت پنجم: برترین انسانها ۶۰
- شباہت ششم: مقام پشتیبانی خاص ۶۱
- شباہت ہفتم: شریک در مسئولیت ۶۲
- شباہت ہشتم: عطای الہی ۶۲
- شباہت نہم: نافرمانی مردم ۶۲
- شباہت دہم: صبوری ۶۳
- شباہت یازدہم: جلوگیری از تفرقہ ۶۳
- شباہت دوازدہم: روشنگری ۶۴
- شباہت سیزدہم: اصلاح گری ۶۴
- شباہت چہار دہم: تبعیت نکردن از مفسدین ۶۵
- شباہت پانزدہم: ابتلاء بہ سامری ۶۶
- شباہت شانزدہم: تشابہ مخالفان ۶۶
- شباہت ہفدہم: امتحان مردم ۶۶
- شباہت ہجذہم: ارتداد مخالفان ۶۹
- شباہت نوزدہم: ہوای نفس پیشوای مخالفان ۶۹
- شباہت بیستم: ضعف عقل و ایمان تودہ مخالفان ۶۹
- شباہت بیست و یکم: فرجام مخالفان ۷۰
- شباہت بیست و دوم: تداوم وصایت ۷۱
- گفتار ۴: مسألہ لعن ۸۲
- گفتار ۵: سؤال بی جواب ۸۶
- آیا مزد رسالت را بعد از پیامبر دادند؟ ۸۶

- بُغض عده‌ای به اهل بیت علیهم‌السلام ۸۹
- گفتار ۶: پاسخ چیست؟ ۹۴
- چند پرسش نسبتاً سیاسی ۱۰۳
- گفتار ۷: سوغات مدینه ۱۰۷

فصل دوم: در مکه مکه ۱۰۹

- گفتار ۱: چگونه با خدا حرف بزنیم؟ ۱۱۱
۱. حضرت موسی علیه‌السلام ۱۱۱
۲. حضرت ابراهیم علیه‌السلام ۱۱۳
۳. حضرت عیسی علیه‌السلام ۱۱۴
۴. حضرت یونس علیه‌السلام ۱۱۶
۵. حضرت علی علیه‌السلام ۱۱۶
۶. امام حسین علیه‌السلام و دعای عرفه ۱۱۷
- گفتار ۲: عشق ۱۲۰
- تعریف عشق ۱۲۰
- اقسام عشق ۱۲۱
- مسأله عشق در زندگی ۱۲۱
- نیاز به عشق و عشق‌ورزی ۱۲۳
- گفتار ۳: مشترکات عشق آسمانی و زمینی ۱۲۵
۱. عشق، انرژی‌زا است؛ ۱۲۵
۲. عشق لذت‌بخش است؛ ۱۲۶
۳. عاشق همیشه معشوق خود را حاضر می‌بیند؛ ۱۲۷

۴. عاشق در پی وصال معشوق، است؛ ۱۲۸
۵. عشق حواس را از کار می‌اندازد؛ ۱۲۹
۶. عشق، عقل محاسبه‌گر را تحت الشعاع قرار می‌دهد؛ ۱۳۱
۷. عاشق از سختی نمی‌هراسد؛ ۱۳۲
۸. عاشق، تنها خوبی‌ها و زیبایی‌های معشوق را می‌بیند؛ ۱۳۳
۹. در عشق، هستگی بی‌معنا است؛ ۱۳۴
۱۰. عاشق با معشوق قهر نمی‌کند؛ ۱۳۵
۱۱. عاشق از معشوق تأثیر می‌پذیرد؛ ۱۳۶
۱۲. عاشق، حیران معشوق است؛ ۱۳۷
۱۳. عشق همراه با اشک است؛ ۱۴۰
۱۴. عشق با احساس معنویت همراه است؛ ۱۴۲
- رابطه عشق‌های زمینی و آسمانی ۱۴۳
- افسردگی در عشق‌های زود هنگام؛ ۱۴۷
- خصوصیات عشق‌های راهزن و حرام ۱۵۱
۱. همراه با تنوع‌طلبی است؛ ۱۵۱
۲. زودگذر است؛ ۱۵۲
۳. همراه با خودخواهی و زیاده‌طلبی است؛ ۱۵۳
۴. در ادامه با احساس گناه همراه است؛ ۱۵۳
۵. با نوعی نشنگی و فرو رفتن در عالم هیروت همراه است؛ ۱۵۴
۶. با بی‌تفاوت شدن نسبت به ارزش‌های عرفی و شرعی همراه است؛ ۱۵۵
۷. با قهر و زودرنجی همراه است؛ ۱۵۵
۸. قدرت خلاقیت را از هم غافل می‌سازد؛ ۱۵۵

۹. موجب سوءظن، نسبت به همسر و فرزندان می‌گردد؛ ۱۵۶
- گفتار ۴: عشق به خدا ۱۵۸
۱. با وصال داغ‌تر و سوزان‌تر می‌شود؛ ۱۵۸
۲. در عشق حقیقی انحصارطلبی نیست؛ ۱۶۵
۳. در عشق حقیقی فقط خواست معشوق مطرح است؛ ۱۶۶
۴. در عشق حقیقی دلبری و دلدادگی فقط برای خداست؛ ۱۷۰
۵. عشق حقیقی آرام‌بخش است؛ ۱۷۱
۶. عشق حقیقی همیشه بعد از بلوغ عقلی، عاطفی و روانی حاصل می‌شود؛ ۱۷۲
۷. در عشق حقیقی عاشق، خوبی خود را به رخ معشوق نمی‌کشد؛ ۱۷۳
۸. عشق، در عشق حقیقی دو طرفه است؛ ۱۷۴
۹. عشق حقیقی اختیاری است؛ ۱۷۵
- گفتار ۵: شباهت تنها مولود کعبه با کعبه ۱۷۹

بخش دوم: بایدها، پاسخ‌ها و نکته‌ها

- فصل اول: بایدها ۱۸۹
- آداب سفر ۱۹۱
- نظر ما درباره غیرشیعیان ۱۹۲
- نماز جماعت در مکه و مدینه ۱۹۲
- زینت اهل بیت (علیهم‌السلام) ۱۹۳
- خرید سوغات ۱۹۴
- مراقبت خانم‌ها ۱۹۴

۱۹۴.....	کیفیت نماز جماعت.....
۱۹۵.....	نماز شکسته و تمام.....
۱۹۶.....	نکته.....
۱۹۶.....	مرجع تقلید.....
۱۹۶.....	نماز زیارت.....
۱۹۷.....	نماز تحنیت.....
۱۹۷.....	سوره سجده دار.....
۱۹۷.....	نظم در نماز.....
۱۹۸.....	اصلاح وضو و غسل.....

فصل دوم: پاسخ‌ها ۱۹۹

۲۰۱.....	بوسیدن درب‌ها و ضریح.....
۲۰۲.....	شفاعت.....
۲۰۴.....	سجده بر زمین.....
۲۰۴.....	وضو.....
۲۰۵.....	دست به سینه گذاشتن در نماز.....
۲۰۵.....	اذان.....
۲۰۶.....	نکته‌ای قابل توجه در حقانیت شیعه.....
۲۰۷.....	تقیه.....
۲۰۸.....	نماز میت.....
۲۰۹.....	فلسفه احکام.....
۲۱۱.....	مقایسه حج با کارهای خیر دیگر.....

۲۱۲	برائت از مشرکان
۲۱۳	ثواب نیابت از دیگران
۲۱۳	وعده‌های ثواب
۲۱۴	اوضاع سیاسی عربستان
۲۱۵	وضع اقتصادی عربستان
۲۱۶	دفاع از مذهب اهل بیت
۲۱۷	دلیل برخی از ازدواج‌ها و نام‌گذاری‌ها
۲۲۰	دلیل برخی نام‌گذاری‌ها
۲۲۴	توسل

۲۲۷	فصل سوم: نکته‌ها
۲۲۹	نکته‌های قبل از احرام تا شروع اعمال
۲۳۰	نکته‌های ورود به مکه
۲۳۱	برپایی جلسات
۲۳۲	فرق مدینه با مکه
۲۳۲	حکمت‌های اعمال مکه

بخش سوم: دانستنی‌هایی از حرم

۲۳۷	فصل اول: اماکن مدینه
۲۳۹	توسعه حرم
۲۳۹	حدود مدینه قدیم

۲۴۰		ستون توبه
۲۴۱		داخل ضریح پیامبر ﷺ
۲۴۲		ضریح رسول خدا ﷺ
۲۴۲		پنجره گنبد حرم رسول خدا ﷺ
۲۴۲		عایشه و توسل به پیامبر ﷺ
۲۴۳		دفن امام حسن علی در حجره
۲۴۵		قضیه سدّ الأبواب
۲۴۵		مقام جبرئیل
۲۴۶		داخل خانه حضرت زهره علیها السلام
۲۴۶		أُحُد
۲۴۶		دو قبر در داخل قبرستان احد
۲۴۷		خندق
۲۴۹		مسجد قبلتین
۲۵۱		مسجد قبا
۲۵۲		مسجد فضیخ یا ردّ الشمس
۲۵۲		مشربه ام ابراهیم
۲۵۴		حسینیه شیعه‌های مدینه
۲۵۵		مسجد مباحله (اجابه)
۲۵۷		مسجد ابوذر
۲۵۸		قبرستان بقیع
۲۵۸		محلّه بنی‌هاشم
۲۵۸		طریقه دفن اموات در بقیع

قبر عثمان.....	۲۵۹
چرا عایشه را در بقیع دفن کردند؟.....	۲۵۹
ابراهیم پسر رسول خدا ﷺ.....	۲۶۰
فصل دوم: اماکن مکه	
کعبه.....	۲۶۳
سنگ‌های قرمز.....	۲۶۵
شاذروان.....	۲۶۷
حجر الأسود.....	۲۶۷
در کعبه.....	۲۶۸
مستجار.....	۲۶۸
رکن یمانی.....	۲۶۹
مقام ابراهیم.....	۲۶۹
بهترین جای مسجد الحرام.....	۲۷۲
داخل کعبه.....	۲۷۳
حجر اسماعیل.....	۲۷۷
حجر اسماعیل و نسیم خنک.....	۲۷۸
زمزم.....	۲۷۸
داغ نشدن سنگ‌فرش‌های مسجد الحرام.....	۲۷۹
صفا و مروه.....	۲۸۰
هروله.....	۲۸۱
وجه تسمیه صفا و مروه.....	۲۸۱

۲۸۲	کوه ابوقییس
۲۸۲	منا
۲۸۷	رمی جمرات
۲۸۷	قربانی
۲۸۸	عرفات
۲۸۸	غار ثور
۲۹۳	قبرستان ابوطالب

بخش چهارم: نکته‌های غم‌انگیز و اشعار

۳۰۱	فصل اول: نکته‌های غم‌انگیز مدینه
۳۰۹	فصل دوم: اشعار عرفانی

بخش پنجم: تصاویر

۳۴۷	منابع
-----	-------

پیشگفتار

الحمد لله رب العالمین، الذي علم بالقلم، علم الانسان ما لم يعلم و الصلوة و السلام على اشرف الانبياء والمرسلین حبیبنا و حبیب اله العالمین، مولانا و مولی الكونین ابی القاسم المصطفی محمد و علی آل بیتہ الطیبین الطاهرین المعصومین سیمایا بقیة الله فی الارضین روحی و ارواح العالمین لتراب مقدمه الفداء و اللعن الدائم على اعدائهم و معانديهم اجمعین الى قیام يوم الدين.

«مکه» و «مدینه» تاریخ و جغرافیای مجسم صدر اسلام است و هر ساله تعداد فراوانی از عاشقان، از کشور اسلامی ایران، عازم آن دیار نور و معنویت می‌شوند، حج به معنای قصد و عمره به معنای آبادانی است، انشاءالله همه با این سفر قصد آبادگری دین و دنیای خود را دارند، زائران عزیز می‌توانند با غنی‌سازی و تکمیل اطلاعات خویش نسبت به معارف دینی و تاریخ و جغرافیای اسلام، نیل به آن مقصود را میسر سازند.

بعنه مقام معظم رهبری و انتشارات مشعر، با تولید منشورات گوناگون، به حق گام‌های مفیدی در این زمینه برداشته است که از آن جمله انتشار مجله میقات، ره توشه حج، سوژه‌های سخن مکه و مدینه و کتاب‌های متعدد دیگری

در زمینه‌های احکام و مناسک، اماکن و عرفان حج می‌باشد.

نوشتار حاضر گزارشی از چند سفر عمره دانشجویی است.

مقصود از بیان موضوعات یادشده در فصل معارف، این است که به موضوعات مناسب و کلیدی در این سفر توجه بیشتری گردد؛ مخصوصاً در عمره‌های دانشجویی که جوانان عزیز تحصیل کرده، به وادی نور قدم می‌نهند.

شباهت متیلا به نیز در ضمن «تذکرات و نکته‌ها» بیان و پاسخ داده شده است. در بخش اماکن، سعی شده است فقط اماکنی که دانستنی‌ها و نکته‌هایی خاص درباره آنها به ذهن می‌رسد، ذکر گردد. در نتیجه با این نوشتار، از مطالعه مطالب مفید کتاب‌های اماکن، بی‌نیاز نخواهیم بود.

در پایان از آنجا که اصل این مجموعه در سال ۸۲ به درخواست حجت‌الاسلام والمسلمین فقیهی، مسئول محترم ستاد عمره دانشجویی تهیه گردید، بر خود لازم می‌دانم از ایشان صمیمانه تشکر نمایم.

با آرزوی زیارت‌هایی مقبول تحت عناوین خاصه حجت‌بن‌الحسن العسکری علیه السلام و سلامتی جانشین بر حق امام سفر کرده‌مان رهبر عزیز انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدظله العالی).

والسلام
علیرضا مستشاری